

UZASADNIENIE

Powódka, K. S., wniosła o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwoty 5.010,00 zł. z odsetkami ustawowymi od dnia 17.12.2006 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podała, że na skutek zdarzenia z dnia 31.05.2016 r. uszkodzeniu uległ należący do niej samochód marki B. numer rejestracyjny (...). Szkoda została spowodowana przez kierującego pojazdem, za którego odpowiedzialność ponosi pozwany zakład ubezpieczeń. Szkodę zgłosiła następnego dnia. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność i wypłacił jej odszkodowanie w kwocie 7.238,61 zł. Powódka wskazała, że nie kwestionuje zakresu uszkodzeń pojazdu, stwierdzonego w postępowaniu likwidacyjnym, natomiast w jej ocenie kwota wypłaconego odszkodowania jest zbyt niska i nie pozwala na przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody. W związku z tym zleciła ona wykonanie prywatnej analizy kosztów niezbędnej naprawy. W oparciu o sporządzoną opinię powódka powzięła wiedzę, że wartość naprawy powinna być szacowana na kwotę 15.230,86 zł. Zatem pozwany powinien dopłacić jej 7.992,25 zł. tytułem odszkodowania. Podniosła również, że jej szkodę zwiększa koszt prywatnej opinii, wynoszący 700,00 zł. według załączonej faktury. Powódka przedstawiła pozwanemu prywatny kosztorys, wzywając do wypłaty pełnego odszkodowania, ale bezskutecznie. Podała też, że termin żądania odsetek liczony jest od dnia następnego po upływie ustawowego terminu 30 dni od daty zgłoszenia szkody. W tym terminie pozwany powinien był wypłacić jej odszkodowanie we właściwej wysokości.

Pismem z dnia 25.05.2017 r. powódka cofnęła pozew w zakresie roszczenia o zapłatę z tytułu szkody w pojeździe, podtrzymując żądanie zapłaty odsetek i z tytułu poniesionych kosztów prywatnego kosztorysu, podając, że pozwany w okresie po wniesieniu pozwu dokonał na jej rzecz dalszej płatności w kwocie 5.991,95 zł. z tytułu szkody w pojeździe. Ostatecznie wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 700,00 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 25.05.2017 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 366,58 zł. tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 02.07.2016 r. do dnia 16.05.2017 r., tj. do dnia poprzedzającego uiszczenie dalszej należności.

Pozwany, Towarzystwo (...) z siedzibą w W., wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew przyznał, że w toku likwidacji szkody uznał swoją odpowiedzialność co do zasady, wykonał kalkulację kosztów naprawy i wypłacił powódce kwotę 7.238,61 zł., a po rozpatrzeniu odwołania z dnia 10.04.2017 r. – dodatkowo 5.991,95 zł. Pozwany zakwestionował roszczenie o zwrot kosztów sporządzenia prywatnej oceny technicznej – co do zasady i wysokości, bowiem w toku likwidacji szkody sporządził on kalkulację kosztu naprawy pojazdu powódki, zaś chęć wykonania przez powódkę różnych symulacji kosztowych nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem, opisanym w pozwie. Pozwany podniósł także, że zakres prac, uwzględniony w kosztorysie prywatnym, wykraczał poza operacje, mające uzasadnienie przy stwierdzonym przez niego zakresie uszkodzeń. Wskazał też, że przedłożona przez powódkę prywatna opinia nie stanowiła podstawy do przyznania dopłaty do odszkodowania, ponieważ przed przyznaniem powódce dodatkowej kwoty odszkodowania sporządził on własny kosztorys. Pozwany stwierdził, że powódka, uznając, że przyznane jej odszkodowanie nie rekompensuje poniesionej przez nią szkody, mogła wystąpić o dopłatę odszkodowania bez konieczności sporządzenia prywatnej ekspertyzy. Jeżeli natomiast zdecydowała się na jej wykonanie, winna samodzielnie ponieść związane z tym koszty. Odnosząc się do żądania przez powódkę odsetek za opóźnienie w płatności odszkodowania, pozwany oświadczył, że kwestionuje je co do zasady.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 31.05.2016 r. w wyniku kolizji uszkodzeniu uległ należący do powódki K. S. samochód marki B. o numerze rejestracyjnym (...). Sprawca szkody objęty był obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych na podstawie umowy, zawartej z pozwanym Towarzystwem (...) z siedzibą

w W., potwierdzonym polisą nr (...). Powódka zgłosiła szkodę w dniu 01.06.2016 r. W wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego pozwany uznał swoją odpowiedzialność co do zasady i wypłacił powódce odszkodowanie w kwocie 7.238,61 zł.

(okoliczności niesporne, a także dowód: akta szkody Nr 1188/16/33/20, pismo z dnia 28.06.2016 r. k. 7v.)

Powódka już po zakończeniu postępowania likwidacyjnego zleciła wykonanie kalkulacji naprawy we własnym zakresie. Została ona sporządzona w kwietniu 2017 r. Wynikało z niej, że koszt naprawy pojazdu równy jest kwocie 15.320,86 zł. Koszt powyższej wyceny szkody komunikacyjnej wyniósł 700,00 zł. Kwotę tę powódka zapłaciła gotówką na podstawie wystawionej przez wykonawcę kalkulacji faktury.

(dowód: kalkulacja naprawy k. 9v. – 12, faktura VAT nr (...) k. 13)

Powódka, powołując się na prywatną opinię, wykonaną na jej zlecenie, pismem z dnia 10.04.2017 r. wezwała pozwane Towarzystwo (...) do zapłaty na jej rzecz kwoty 8.692,25 zł. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie. Podała w nim, że z uwagi na zbyt niską kwotę odszkodowania, która nie pokrywa kosztów naprawy, zdecydowała się ona na zlecenie wykonania prywatnego kosztorysu, który potwierdził zniżenie kosztów naprawy. W związku z powyższym, pozwany w maju 2017 r. sporządził kalkulację naprawy uszkodzeń w pojeździe powódki. W wyniku powyższego, pozwany pismem z dnia 12.05.2017 r. zawiadomił powódkę, że po ponownym rozpatrzeniu sprawy za zasadne uznano dokonanie dopłaty w kwocie 5.991,95 zł. Jednocześnie odmówił zwrotu kosztów prywatnej kalkulacji kosztów naprawy, wykonanej na zlecenie powódki, oraz nie uznał zasadności jej żądania w zakresie odsetek.

(dowód: akta szkody Nr 1188/16/33/20, pismo z dnia 10.04.2017 r. k. 12v., pismo z dnia 12.05.2017 r. k. 17)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo – po modyfikacji – zasługiwało na uwzględnienie.

Okoliczności sprawy były między stronami niesporne. Pozwany nie kwestionował co do zasady swojej odpowiedzialności za następstwa zdarzenia z dnia 31.05.2016 r., czego wyrazem było wypłacenie powódce odszkodowania w łącznej kwocie 13.230,56 zł.

Sporne pozostało natomiast roszczenie powódki w zakresie żądania przez nią zwrotu kosztów wykonanej na jej zlecenie kalkulacji naprawy oraz roszczenie o odsetki za opóźnienie w płatności należnego jej odszkodowania.

Odnosnie pierwszego z ww. roszczeń, pozwany podniósł zarzut braku adekwatnego związku przyczynowego ze zdarzeniem z dnia 31.05.2016 r. Stwierdził też, że przedłożona przez powódkę prywatna opinia nie stanowiła podstawy do przyznania dopłaty do odszkodowania, ponieważ przed przyznaniem powódce dodatkowej kwoty z tego tytułu sporządził on własny kosztorys, a ponadto, że powódka, uznając, że przyznane jej odszkodowanie nie rekompensuje poniesionej przez nią szkody, mogła wystąpić o dopłatę odszkodowania bez konieczności sporządzenia prywatnej ekspertyzy.

Podstawę odpowiedzialności pozwanego stanowią przepisy art. 805 § 1 k.c. w zw. z art. 822 k.c.

Pierwsza z powołanych norm stanowi, że przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Art. 822 § 1 k.c. z kolei przewiduje, iż przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia. Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem, objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela (§ 4).

Przesłanką odpowiedzialności ubezpieczyciela jest, zgodnie z treścią art. 361 k.c., istnienie związku przyczynowego pomiędzy normalnymi następstwami działania lub zaniechania ubezpieczonego a zaistniałą szkodą. W świetle art. 363 § 1 k.c. w razie uszkodzenia rzeczy w stopniu umożliwiającym przywrócenie jej do stanu poprzedniego osoba odpowiedzialna za szkodę obowiązana jest zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty. Obowiązek naprawienia szkody obejmuje zatem wszelkie straty, które poniósł poszkodowany.

Powódka domagała się zwrotu poniesionych przez siebie kosztów prywatnej kalkulacji naprawy uszkodzonego pojazdu. Na uwadze należy mieć zatem, że zgodnie z art. 361 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Na temat kosztów ekspertyzy, wykonanej na zlecenie poszkodowanego wypadkiem komunikacyjnym, wypowiadał się w szeregu orzeczeniach Sąd Najwyższy, stwierdzając, że odszkodowanie, przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, może - stosownie do okoliczności sprawy - obejmować także koszty takiej ekspertyzy. W uzasadnieniu uchwały z dnia 18.05.2004 r., III CZP 24/04, wskazano, że: „Objęcie pojęciem szkody kosztów i wydatków poniesionych w następstwie zdarzenia wywołanego szkodą wynika z kompensacyjnego charakteru odszkodowawczego. Dał temu wyraz Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00 (niepubl.), stwierdzając jako rzecz oczywistą, że podstawową funkcją odszkodowania jest kompensacja, co oznacza, iż odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę. Cel ten realizuje naprawienie szkody uwzględniające indywidualną sytuację poszkodowanego. Samo określenie rozmiaru szkody nie przesądza jeszcze wysokości odszkodowania. Każdorazowo granice obowiązku naprawienia szkody wyznaczone są przez normalny związek przyczynowy między zdarzeniem wywołującym uszczerbek a szkodą. (...) Sąd Najwyższy uznał również, że koszty ekspertyzy niemieckiego eksperta co do rozmiaru szkody poniesione przez poszkodowanego w postępowaniu przedsądowym wchodzi nie tylko w zakres szkody, ale także należnego powodowi od ubezpieczyciela odszkodowania. (...) Także w wyroku z dnia 30 lutego 2002 r., V CKN 908/00 (niepubl.) Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że ocena, czy koszty ekspertyzy powypadkowej poniesione przez poszkodowanego w postępowaniu likwidacyjnym mieszczą się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego winna być dokonywana na podstawie konkretnych okoliczności sprawy, a w szczególności po dokonaniu oceny, czy poniesienie tego wydatku było obiektywnie uzasadnione i konieczne. (...) Reasumując należy stwierdzić, że pojęcie szkody ubezpieczeniowej, gdy podstawą odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń jest umowa odpowiedzialności cywilnej, jest tożsame z pojęciem szkody zawartym w art. 361 k.c. W skład takiej szkody, według ugruntowanego stanowiska doktryny i orzecznictwa, wchodzi wydatki i koszty związane ze zdarzeniem wywołującym szkodę. Ocena, czy poniesione koszty ekspertyzy sporządzonej na zlecenie poszkodowanego w postępowaniu przedsądowym są objęte odszkodowaniem przysługującym od ubezpieczyciela z umowy odpowiedzialności cywilnej, musi być dokonana przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy, a w szczególności uzależniona od ustalenia, czy zachodzi normalny związek przyczynowy pomiędzy poniesieniem tego wydatku a wypadkiem, oraz czy poniesienie tego kosztu było obiektywnie uzasadnione i konieczne także w kontekście ułatwienia określenia prawidłowo konkretnego ubezpieczyciela, jak i ułatwienia zakładowi ubezpieczeń ustalenia okoliczności wypadku i rozmiarów szkody.”

Stanowisko to potwierdził Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 13.03.2012 r., III CZP 75/11, stwierdzając: „Uzasadnione i konieczne koszty pomocy świadczonej przez osobę mającą niezbędne kwalifikacje zawodowe, poniesione przez poszkodowanego w postępowaniu przedsądowym prowadzonym przez ubezpieczyciela, mogą w okolicznościach konkretnej sprawy stanowić szkodę majątkową podlegającą naprawieniu w ramach obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych (art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Dz.U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.)” W uzasadnieniu powyższej uchwały Sąd Najwyższy wyraził pogląd, zgodnie z którym zakres odszkodowania ubezpieczeniowego wyznacza obecnie art. 36 ust. 1 u.u.o., nakazujący ustalenie i wypłatę odszkodowania w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub

kierującego pojazdem mechanicznym i wprowadzający jedynie limit kwotowy określony przez sumę gwarancyjną. Takie ujęcie odpowiedzialności świadczy o przyjęciu zasady pełnego odszkodowania w każdym wypadku, w którym posiadacz lub kierujący pojazdem w związku z ruchem tego pojazdu spowodują szkodę o wskazanych przez ustawodawcę konsekwencjach, nie zaś o ograniczeniu tej odpowiedzialności tylko do określonych roszczeń, mających naprawić jedynie bezpośrednie skutki zdarzenia szkodzącego.

W świetle powyższego i w okolicznościach niniejszej sprawy, Sąd uznał roszczenie powódki o zwrot kosztów prywatnej kalkulacji naprawy w kwocie 700,00 zł. za w pełni zasadne.

Sąd miał na uwadze, że postępowanie likwidacyjne, prowadzone przez pozwanego, zakończyło się przyznaniem odszkodowania w kwocie 7.238,61 zł., o czym poinformowano powódkę pismem z dnia 28.06.2016 r. Zleciła ona wykonanie prywatnej ekspertyzy w kwietniu 2017 r., a jej wynik sprawił, że zwróciła się ona do pozwanego ubezpieczyciela o dodatkową kwotę odszkodowania pismem z dnia 10.04.2017 r. Podała jednocześnie, że zlecenie wykonania prywatnego kosztorysu podyktowane było tym, że przyznane jej w czerwcu 2016 r. odszkodowanie nie pokryło kosztów naprawy. W związku z powyższym, pozwany w maju 2017 r. sporządził kalkulację naprawy uszkodzeń w pojeździe powódki, a następnie pismem z dnia 12.05.2017 r. zawiadomił ją, że po ponownym rozpatrzeniu sprawy za zasadne uznano dokonanie dopłaty w kwocie 5.991,95 zł.

Jak z powyższego widać, wbrew twierdzeniom pozwanego, zachodzi związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem komunikacyjnym z dnia 31.05.2016 r. i poniesionymi przez powódkę kosztami prywatnej kalkulacji kosztów naprawy. Wyraża się on w tym, że dopiero przedstawienie tej ekspertyzy – dodajmy: już po zakończeniu postępowania likwidacyjnego i zorientowaniu się przez powódkę, że wypłacone jej odszkodowanie nie jest wystarczające do przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody – spowodowało, że pozwany podjął dodatkowe czynności, które doprowadziły do uznania roszczeń powódki o dodatkowe odszkodowanie za w pełni uzasadnione. Zatem wbrew stanowisku ubezpieczyciela – przyznanie powódce dodatkowej kwoty odszkodowania było wynikiem przedstawienia przez nią ww. ekspertyzy, w oparciu o którą powzięła ona wiedzę na temat tego, że koszt naprawy jest zgoła inny od ustalonego przez pozwane Towarzystwo. Nawet jeśli wysokość dodatkowego odszkodowania, wypłaconego powódce w 2017 r., wynikała z kosztorysu, sporządzonego przez pozwanego, należy zauważyć, że nie doszłoby do jego wykonania, gdyby nie żądanie powódki, zgłoszone po uzyskaniu przez nią prywatnej kalkulacji naprawy. Zdaniem Sądu, koszt opracowania prywatnej ekspertyzy nie jest nadmierny. Trzeba też uwzględnić okoliczność, że powódka nie ma wiadomości specjalnych, które pozwoliłyby jej na samodzielne ocenienie rozmiarów szkody i wysokości odszkodowania. Zatem odwołanie się przez nią do pomocy osoby, mającej niezbędne kwalifikacje zawodowe, było celowe i usprawiedliwione.

Odnośnie żądania zasądzenia stosownej kwoty tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie, zważyć należy, że:

Zgodnie z przepisem art. 359 § 1 k.c., odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. Art. 481 § 1 k.c. stanowi natomiast, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W myśl art. 817 § 1 k.c., ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Powódka zgłosiła szkodę w dniu 01.06.2016 r. W związku z powyższym żądanie przez nią odsetek za opóźnienie od dnia 02.07.2016 r. do dnia poprzedzającego uiszczenie kwoty odszkodowania, od której odsetek się domaga, uznać należy za w pełni uzasadnione.

W konsekwencji Sąd uznał zasadność roszczenia powódki zarówno w zakresie poniesionych przez nią kosztów prywatnej kalkulacji naprawy, jak i odsetek za opóźnienie w wypłacie należnego jej bezspornie odszkodowania.

W ocenie Sądu powódka uczyniła zadość ciężącemu na niej obowiązkowi udowodnienia dochodzonego roszczenia, i to zarówno co do zasady, jak i co do wysokości.

W związku z powyższym, Sąd na podstawie art. 805 § 1 k.c. w zw. z art. 822 k.c. orzekł, jak w punkcie 1 wyroku, zasądając na rzecz powódki kwotę 1.066,58 zł., na którą składa się koszt prywatnej ekspertyzy, wynoszący 700,00 zł., oraz skapitalizowane odsetki w kwocie 366,58 zł. O odsetkach od kwoty 700,00 zł. rozstrzygnięto na mocy art. 481 k.c.

Wobec tego, że powódka przed rozpoczęciem rozprawy cofnęła pozew co do kwoty 4.310,00 zł. – Sąd, uznając cofnięcie za dopuszczalne w świetle przepisu art. 203 § 4 k.p.c., na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c. orzekł, jak w pkt 2 wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzoną kwotę 2.068,00 zł. składa się opłata od pozwu 251,00 zł., opłata od pełnomocnictwa 17,00 zł. oraz wynagrodzenie pełnomocnika – 1.800,00 zł., zgodnie z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015, poz. 1800 ze zm.). Sąd uwzględnił przy tym powszechnie akceptowane stanowisko, zgodnie z którym jeżeli cofnięcie pozwu nastąpiło wskutek dokonania zapłaty przez pozwanego po wytoczeniu powództwa, to pozwany jest obowiązany do zwrotu kosztów procesu powodowi. Stanowisko to należy wywieść z tezy, że zaspokojenie przez pozwanego roszczenia powoda po wytoczeniu pozwu jest równoznaczne z przegraniem przez niego procesu (orzeczenie SN z dnia 21.07.1951 r., C 593/51, OSN(C) 1952, nr 2, poz. 49).

SSR Agnieszka Brzoskowska